FICO ACADEMY

FICO KİTABXANASI · KONSULTANT KİTABXANASI

SAP S/4HANA Controlling
Konfiqurasiya və Tətbiq

A consultant's guide to Controlling in SAP S/4HANA: configuration, integration, period-end closing and implementation

ACDOCA · OKKP · KS01 · KSU5 · Universal Allocation · KO88 · Margin Analysis · CK40N · CKMLCP · FICO TRADE

BU KİTABDA

1. FICO TRADE: 75 real sistem ekranı, addım-addım
2. Universal Journal, struktur və inteqrasiya
3. Xərc mərkəzləri, fəaliyyətlər, bölüşdürmələr
4. Sifarişlər, layihələr və Margin Analysis
5. Maya dəyəri və Material Ledger
6. Bağlanış, hesabatlar və go-live

MÜƏLLİF

Orxan Məmmədli

FICO Academy

ficoacademy.az

2026

Ön söz

Foreword

Hörmətli oxucu,

SAP layihələrində keçirdiyim illər mənə bir həqiqəti dəfələrlə göstərdi: Controlling ən çox "quruldu, amma istifadə olunmur" deyilən moduldur. Xərc mərkəzləri yaradılır, bölüşdürmə dövrləri qurulur, maya dəyəri hesablanır, amma ay sonunda rəhbərlik yenə Excel cədvəllərinə qayıdır. Səbəb nadir hallarda texnikidir. Əksər hallarda problem ondadır ki, sistemi quran konsultant ilə ondan hər gün istifadə edən mütəxəssis arasında ortaq dil yoxdur, CO isə sadəcə ekranlar toplusu kimi qavranılır.

Bu kitab həmin ortaq dili yaratmaq üçün yazılıb. O, CO konsultantı olmaq istəyənlər və bu yola yenicə başlayanlar üçündür, amma təcrübəli controller, xərc mühasibi və konsultant da burada sistemin dərin məntiqini tapacaq. Hər mövzuda əvvəlcə biznesin sualını və uçot məntiqini izah edirik, sonra konfiqurasiyanı, sonra isə gündəlik əməliyyatları. Bütün kitab boyu bir şirkətin yolunu izləyirik: FICO TRADE LLC. Controlling area-dan Material Ledger-ə qədər onun CO konfiqurasiyası 75 real sistem ekranında addım-addım göstərilir və hər ekranın arxasında dayanan layihə qərarı açıqlanır. Hesablamaları isə rəqəmləri bir-biri ilə əlaqəli olan sadə bir istehsal modeli üzərində aparırıq ki, hər məbləğin haradan gəldiyini və hara getdiyini öz gözünüzlə görəsiniz.

Kitab müasir SAP S/4HANA reallığına əsaslanır: Universal Journal, Margin Analysis, Material Ledger, Universal Allocation, Fiori tətbiqləri və yeni planlaşdırma yanaşmaları. Klassik tranzaksiyaları da qoruyub saxlamışıq, çünki onlar hələ də layihələrin böyük hissəsində işləyir və onları bilmədən sistemin məntiqini tam anlamaq mümkün deyil.

Bu kitabı Azərbaycan dilində SAP Controlling üzrə ilk dərin və hərtərəfli mənbə kimi böyük məsuliyyətlə hazırladım. Kitabda gözünüzə dəyən hər hansı səhv, əlavə olunmasını istədiyiniz mövzu və ya fikirləriniz barədə çəkinmədən mənə yazın: info@ficoacademy.az. Hər qeydiniz bu kitabı daha da güclü edəcək.

Ümid edirəm ki, bu kitab sizə CO-nu yalnız qurmağa deyil, onu dərindən anlamağa və idarəetmə məntiqini öz işinizdə uğurla tətbiq etməyə kömək edəcək. Bu gün başladığınız yol sizi rəqəmlərin arxasındakı hekayəni görən və qərarlara təsir edən mütəxəssisə çevirəcək.

Uğurlar!

Orxan Məmmədli
Təsisçi və İcraçı Direktor, FICO Academy

Kitabdan necə istifadə etməli

How to use this book

Kitab beş hissədən və 30 fəsildən ibarətdir. I hissə (Fəsil 1–6) əsasları qurur: CO-nun məntiqi, S/4HANA arxitekturası, controlling area, ümumi parametrlər, xərc elementləri və inteqrasiya. II hissə (Fəsil 7–15) dolayı xərclərə nəzarəti, sifarişləri və layihələri, III hissə (Fəsil 16–21) mənfəətliliyi, IV hissə (Fəsil 22–27) məhsulun maya dəyərini və Material Ledger-i, V hissə (Fəsil 28–30) bağlanışı, hesabatları və CO layihəsinin həyata keçirilməsini əhatə edir.

Kitabdan maksimum fayda almaq üçün üç şey lazımdır. Birincisi, FI-nin əsasları (hesablar planı, sənədlər, dövrlər) və MM, SD, PP proseslərinin ümumi bilgisi; kitab inteqrasiyanı izah edir, amma həmin modulları öyrətmir. İkincisi, sistemdə praktika: hər fəsli oxuduqdan sonra onu sandbox sistemində təkrarlayın. Üçüncüsü, sual vermək vərdişi: hər rəqəmi Universal Journal-dakı sətrinə qədər izləməyə çalışın.

OXU YOLLARI

Oxucu	Tövsiyə olunan yol
Yeni başlayan (FI və ya mühasibat təcrübəsi var, CO-ya yeni gəlir)	Bütün kitab ardıcıl: Fəsil 1–14, sonra 16–18, 22–25, 27–28. Fəsil 15, 19–21, 26 və 30-u ikinci oxuyuşa saxlayın.
ECC-dən gələn CO konsultantı	S/4HANA dəyişikliklərinə fokus: Fəsil 2, 5, 11 (Universal Allocation), 12 (ACDOCP, SAC), 16, 17–18 (Margin Analysis, COGS bölgüsü), 21, 27, sonra 15 (EBRR) və 30.
Layihəyə və ya müsahibəyə hazırlaşan	Hər fəslin "Özünü yoxla" sualları, Konsultant məsləhəti qutuları, Fəsil 28 (bağlanış), Fəsil 29 (xətalar) və Fəsil 30 (keyslər).
Controller və açar istifadəçi	Fəsil 1, 7–10, 13–14, 16, 18, 20, 28–29; konfiqurasiya cədvəllərini ötürə bilərsiniz.

SİSTEMDƏ PRAKTİKA PLANI

Mərhələ	Fəsillər	Sandbox sistemində edin
1. Struktur	3–6	Controlling area, versiya, nömrə aralıqları, OKB9, xərc elementləri və qrupları; P2P və O2C yazılışlarını izləyin
2. Xərc mərkəzləri	7–12	İyerarxiya, 7 xərc mərkəzi, fəaliyyət növləri, göstəricilər, faktiki yazılışlar, assessment və distribution dövrləri, plan və KSPI
3. Sifarişlər	13–14	Sifariş növü, büdcə və AVC, hesablaşdırma qaydası, KO88
4. Mənfəətlilik	16–20	Mənfəət mərkəzləri, operating concern, derivasiya, satış prosesi, COGS bölgüsü, assessment Margin Analysis-ə
5. Maya dəyəri	22–27	BOM, routing, costing variant, CK11N, CK40N, istehsal sifarişi, WIP, fərqlər, CO88, CKMLCP
6. Bağlanış	28	Bir test ayının tam bağlanışı və FI–CO uyğunluğunun yoxlanması

Kitab FICO TRADE LLC üzərində qurulub (şirkət kodları AZ01 və GE01, controlling area FA00, qrup valyutası USD). Hər fəslin sonundakı "FICO TRADE sistemində" bölmələri şirkətin real konfiqurasiyasını türk dilli SAP GUI ekranları ilə göstərir; ekranların yanındakı cədvəllərdə türkcə sahə adları, onların SAP-dakı ingiliscə adları və azərbaycanca izahı verilib, kitabın sonunda isə türkcə terminlərin lüğəti var. Hesablama nümunələri şirkətin ofis masası yığma xəttinin sadələşdirilmiş modelindədir və rəqəmlər bir-biri ilə əlaqəlidir. Bəzi fəsillərdə ayrıca təlim sisteminin ingiliscə ekranları da var; onların başlığında "təlim sistemi" yazılıb. Faktlar SAP Help, SAP Learning və SAP Community materialları ilə yoxlanılıb; versiyadan asılı olan imkanlar mətndə ayrıca qeyd edilib.

Element	Nə üçündür
Customizing	IMG yolu, T-code və Fiori tətbiqi: addımı sistemin harasında edəcəyinizi göstərir.
Sadə dillə	Mövzunu gündəlik həyatdan bir nümunə ilə izah edir; "Yadda saxla" sətri əsas fikri bir cümlədə verir.
Diqqət	Tez-tez edilən səhvlər, risklər, sistem mesajları və versiya fərqləri.
Konsultant məsləhəti	Real layihə təcrübəsindən praktik tövsiyə.
Parametrlər cədvəli	Ekranın vacib sahələri: sahə, nümunə dəyər və izah.
Türkcə ekran cədvəli	FICO TRADE ekranının sahələri: türkcə ad, SAP-dakı ingiliscə ad, FICO TRADE dəyəri və izah.
Nömrəli çərçivələr	Ekran şəklində qırmızı nömrəli çərçivələr və şəklin altında onların izahı.
Yazılış cədvəli	Debet, kredit, hesab və izah; altında yazılışın şərhi.
Addım-addım	Sistemdə ardıcıl icra ediləcək addımlar (həm konsultant, həm istifadəçi üçün).
Özünü yoxla	Fəslin sonunda suallar və cavablar.

30 chapters in five parts: foundations and integration; overhead cost controlling incl. projects; profitability; product cost controlling and the Material Ledger; closing, reporting and implementation. One company, FICO TRADE LLC, is used throughout: its real CO configuration is shown screen by screen (Turkish SAP GUI, with EN/AZ field tables), and a simplified model of its assembly line is used for worked numbers.

Mündəricat

Contents

I HİSSƏ · ƏSASLAR, STRUKTUR VƏ İNTEQRASİYA

1 S/4HANA-da Controlling: modulun yeri və məntiqi 14
1.1 Maliyyə uçotu və idarəetmə uçotu 14
1.2 CO-nun komponentləri 15
1.3 CO obyektləri: real və statistik 15
1.4 S/4HANA-da nə dəyişdi: Universal Journal 16
1.5 Dəyər axını: CO-ya xərc necə daxil olur və necə çıxır 17
1.6 Kitabın nümunə şirkəti: FICO TRADE LLC 18
1.7 Bu kitab kimin üçündür 19
1.8 Dörd növ dəyər: plan, faktiki, öhdəlik və büdcə 20
1.9 Controller-in ayı: CO gündəlik işdə 20

2 S/4HANA arxitekturası: Universal Journal, ledgerlər və valyutalar 22
2.1 Bir yazılış, bir sətir: Universal Journal-ın quruluşu 22
2.2 CO biznes əməliyyatları və dəyər növləri 23
2.3 Ledgerlər: aparıcı, paralel və extension 23
2.4 Valyutalar 24
2.5 Plan məlumatları: klassik və yeni 24
2.6 Universal Parallel Accounting 24
2.7 Fiori, CDS view-lar və analitika 25
2.8 ECC-dən S/4HANA-ya: CO-da əsas dəyişikliklər 25
2.9 Universal Journal-ın genişləndirilməsi: xüsusi sahələr 26
2.10 Jurnal yazılışının təhlili 26

3 Təşkilati quruluş: Controlling area 27
3.1 Controlling area nədir 27
3.2 Controlling area-nın yaradılması 28
3.3 Operating concern və digər təyinatlar 30
3.4 Ledger və valyuta parametrləri 30
3.5 Layihədə controlling area qərarları: yoxlama siyahısı 31
3.6 Real həyatdan ssenarilər 31
3.7 FICO TRADE sistemində: controlling area FA00 ekran-ekran 32

4 Ümumi CO parametrləri 38
4.1 Versiyalar 38
4.2 Nömrə aralıqları 39
4.3 Dövrlərin kilidlənməsi 40
4.4 CO üçün FI sənəd növü və dəyər axını parametrləri 40
4.5 Defolt hesab təyinatı: OKB9 40
4.6 Field status və CO sahələri 41
4.7 Master məlumatların idarəsi: dəyişikliklər və nəzarət 42
4.8 Transport, sistem mənzərəsi və müştəri parametrləri 43
4.9 FICO TRADE sistemində: nömrə aralıqları 43
4.10 FICO TRADE sistemində: versiyalar və paralel qiymətləndirmə 45
4.11 FICO TRADE sistemində: defolt hesab təyinatı (OKB9) 52

5 Xərc elementləri 55
5.1 Xərc elementi nədir 55
5.2 İlkin xərc elementləri 55

5.3 İkinci dərəcəli xərc elementləri ... 56
5.4 FS00-da xərc elementinin yaradılması ... 57
5.5 Xərc elementi qrupları ... 58
5.6 İstifadəçi üçün: xərc elementini necə yoxlamalı ... 59
5.7 Xərc elementi qrupları və global iyerarxiyalar ... 59
5.8 Xərc elementlərinin dizaynı: praktik qaydalar ... 60
5.9 FICO TRADE sistemində: xərc elementləri FS00-da ... 60

6 MM, SD, FI və digər modullarla inteqrasiya ... 64
6.1 Material master: qiymət nəzarəti və valuation class ... 64
6.2 Avtomatik hesab təyinatı: OBYC ... 65
6.3 Hərəkət növləri və onların CO təsiri ... 66
6.4 Hesab təyinatı kateqoriyaları ... 66
6.5 Procure-to-pay: CO baxımından addım-addım ... 67
6.6 Order-to-cash: CO baxımından addım-addım ... 67
6.7 Əsas vəsaitlər və əmək haqqı ... 68
6.8 İstehsal prosesinin yazılışları ... 68
6.9 Bank, vergi və digər FI yazılışlarının CO ilə əlaqəsi ... 69

II HİSSƏ · DOLAYI XƏRCLƏRƏ NƏZARƏT

7 Xərc mərkəzləri və master məlumatlar ... 71
7.1 Xərc mərkəzi nədir və necə bölünür ... 71
7.2 Standart iyerarxiya ... 71
7.3 Xərc mərkəzi kateqoriyaları ... 72
7.4 Xərc mərkəzinin master məlumatları ... 73
7.5 İstifadəçi üçün: master məlumatların gündəlik idarəsi ... 74
7.6 Xərc mərkəzi strukturunun dizaynı: nümunə və səhvlər ... 74
7.7 Fiori-də xərc mərkəzlərinin idarəsi ... 75
7.8 Etibarlılıq dövrləri praktikada ... 75
7.9 FICO TRADE sistemində: standart iyerarxiya və xərc mərkəzi kateqoriyaları ... 76

8 Fəaliyyət növləri və statistik göstəricilər ... 80
8.1 Niyə ölçü lazımdır ... 80
8.2 Fəaliyyət növləri ... 80
8.3 Statistik göstəricilər ... 82
8.4 Fəaliyyət növünün ekranda görünüşü və qiymət indikatorları ... 83
8.5 Fəaliyyət növünün istifadə yerləri ... 83
8.6 Statistik göstəricilərin mənbələri və istifadəsi ... 84
8.7 Fəaliyyət qiyməti: plandan faktikiyə tam nümunə ... 85
8.8 FICO TRADE sistemində: fəaliyyət növləri ... 85

9 Faktiki yazılışlar və düzəlişlər ... 89
9.1 İlkin xərclərin daxil olması ... 89
9.2 Səhv yazılmış xərcin düzəldilməsi ... 89
9.3 Fəaliyyətin birbaşa ötürülməsi ... 90
9.4 Manual xərc bölüşdürməsi ... 91
9.5 Statistik göstəricilərin daxil edilməsi ... 91
9.6 Öhdəliklər ... 92
9.7 Faktiki məlumatların yoxlanması ... 92
9.8 Yazılış nümunələri: bir ayın xərcləri ... 93
9.9 Öhdəliklərin ətraflı izlənməsi ... 93
9.10 Statistik yazılışlar və real/statistik kombinasiyalar ... 94
9.11 Hesab təyinatının avtomatik düzəldilməsi: substitusiya ... 94

9.12 FICO TRADE sistemində: CO validasiyası və substitusiyası ... 95

10 Dövri bölüşdürmələr ... 100
10.1 Niyə bölüşdürürük ... 100
10.2 Üç alət: assessment, distribution, periodic reposting ... 100
10.3 Bölüşdürmə dövrü: quruluş ... 101
10.4 Dövrün icrası ... 103
10.5 Fəaliyyətin dolayı ötürülməsi ... 104
10.6 Universal Allocation: Fiori-də yeni yanaşma ... 105
10.7 İterativ bölüşdürmə: rəqəmlərlə nümunə ... 105
10.8 Plan bölüşdürmələri ... 106
10.9 Allocation structure assessment-də ... 106
10.10 Seqmentlərin sırası, alıcı çəkiləri və mənfi dəyərlər ... 106

11 Xüsusi bölüşdürmə üsulları və xərc mərkəzi fərqləri ... 108
11.1 Hesablamalar (accrual) xərc mərkəzlərində ... 108
11.2 Template allocation: qaydaya əsaslanan yükləmə ... 109
11.3 Şirkətlərarası bölüşdürmələr ... 109
11.4 Universal Allocation: ətraflı baxış ... 110
11.5 Xərc mərkəzi fərqləri: hədəf xərc və səmərəlilik ... 110
11.6 Xərc mərkəzi fərqləri: rəqəmlərlə ... 111

12 Planlaşdırma və fəaliyyət qiymətləri ... 112
12.1 Planlaşdırmanın məqsədi və ardıcıllığı ... 112
12.2 Klassik planlaşdırma tranzaksiyaları ... 112
12.3 Plan fəaliyyət qiymətinin hesablanması ... 114
12.4 Faktiki qiymətin hesablanması ... 114
12.5 S/4HANA-da planlaşdırma: ACDOCP və yeni alətlər ... 115
12.6 Plan prosesi addım-addım: FICO TRADE LLC-nin büdcəsi ... 115
12.7 Planın kopyalanması və versiyalarla iş ... 116
12.8 SAP Analytics Cloud ilə planlaşdırma ... 116
12.9 FICO TRADE sistemində: xərclərin fəaliyyətlərə bölünməsi (splitting) ... 117

13 Daxili sifarişlər: master məlumatlar və büdcə ... 120
13.1 Daxili sifariş nədir və nə vaxt lazımdır ... 120
13.2 Sifariş növü ... 120
13.3 Statuslar ... 121
13.4 Daxili sifarişin yaradılması ... 122
13.5 Büdcə və mövcudluq nəzarəti ... 123
13.6 Model sifariş, sifariş qrupları və kollektiv emal ... 125
13.7 Büdcənin növləri və növbəti ilə keçirilməsi ... 125
13.8 Mövcudluq nəzarətinin aktivləşdirilməsi və yenidən qurulması ... 126
13.9 Sifariş ekranının tərtibatı və sahə seçimi ... 126
13.10 FICO TRADE sistemində: sifariş növləri və ekran tərtibatı ... 127

14 Daxili sifarişlər: yazılışlar, hesablaşdırma və hesabatlar ... 131
14.1 Sifariş üzrə planlaşdırma ... 131
14.2 Faktiki yazılışlar ... 131
14.3 Overhead əlavələri ... 132
14.4 Hesablaşdırma: məntiq ... 132
14.5 Hesablaşdırma profili və ona bağlı strukturlar ... 132
14.6 Hesablaşdırma qaydası və icrası ... 133
14.7 İnvestisiya sifarişləri və kapitallaşdırma ... 134
14.8 Sifariş hesabatları ... 135
14.9 Hesablaşdırma: rəqəmlərlə tam nümunə ... 136

14.10 Hesablaşdırma qaydasının növləri və ekvivalent nömrələr 136
14.11 Sifarişlərin bağlanması 136
14.12 Sifarişlərdə statistik göstəricilər 137
14.13 Sifarişlər üçün plan bölüşdürmələri və plan hesablaşdırma 137
14.14 FICO TRADE sistemində: hesablaşdırma strukturu və profili 138

15 Layihələr, müştəri sifarişləri və gəlirin tanınması 142
15.1 WBS elementi CO obyekti kimi 142
15.2 Layihə profili və CO parametrləri 143
15.3 Nəticə təhlili (results analysis) 143
15.4 Hadisəyə əsaslanan gəlir tanınması (EBRR) 144
15.5 Sifarişlə istehsal və satış sifarişi nəzarəti 144
15.6 Layihə büdcəsi praktikada 145
15.7 İnvestisiya layihəsindən əsas vəsaitə 145

III HİSSƏ · MƏNFƏƏTLİLİK

16 Mənfəət mərkəzlərinin uçotu 147
16.1 Mənfəət mərkəzi nədir 147
16.2 S/4HANA-da mənfəət mərkəzi: klassikdən fərqlər 147
16.3 Ümumi parametrlər 148
16.4 Mənfəət mərkəzinin master məlumatları 148
16.5 Seqment 149
16.6 Mənfəət mərkəzinin derivasiyası 150
16.7 Document splitting ilə əlaqə 151
16.8 Mənfəət mərkəzi hesabatları 151
16.9 Təyinat monitoru və boşluqların tapılması 152
16.10 Mənfəət mərkəzləri arasında daxili satışlar və transfer qiymətləri 152
16.11 Mənfəət mərkəzi planlaşdırması 152
16.12 Mənfəət mərkəzi hesabatları: klassikdən Fiori-yə 153
16.13 FICO TRADE sistemində: mənfəət mərkəzi uçotunun parametrləri və iyerarxiyası 153

17 Marja təhlili: anlayışlar və strukturlar 157
17.1 Margin Analysis nədir 157
17.2 Operating concern və xarakteristikalar 158
17.3 Xarakteristikaların derivasiyası 158
17.4 Operating concern-in yaradılması addım-addım (KEA0) 159
17.5 Təyinat, seçim və aktivləşdirmə (KEKK, KEBD, KEKE) 162
17.6 Derivasiya strategiyası: nümunə 162
17.7 Realignment: keçmiş məlumatların yenidən təyini 163
17.8 Xarakteristika dəyərləri və xarakteristika iyerarxiyası 163
17.9 FICO TRADE sistemində: operating concern FA00 164

18 Marja təhlili: dəyər axını 170
18.1 Dəyər axını: məlumat Margin Analysis-ə necə gəlir 170
18.2 Marja hesabatı 172
18.3 Bir satışı başdan sona izləyək 173
18.4 Birbaşa FI yazılışları və OKB9 174
18.5 FICO TRADE sistemində: xarakteristika qrupları 174

19 Costing-based CO-PA: dəyər sahələri və axın 177
19.1 Dəyər sahələri və costing-based məntiq 177
19.2 Faktura sənədlərinin ötürülməsi (KE4I) 178
19.3 FI və MM-dən birbaşa yazılışlar (KEI2) 179
19.4 Xərc mərkəzlərindən assessment (KEU1, KEU5) 180

19.5 Hesablaşdırma (KEI1) və istehsal fərqləri ... 182
19.6 Nömrə aralıqları və sətir hesabatı ... 182
19.7 Uzlaşdırma: costing-based və FI ... 182
19.8 Qiymətləndirmə strategiyası (costing-based) ... 183

20 Mənfəətlilik hesabatları və satış planlaşdırması ... 184
20.1 Key figure scheme: marja düsturu (KER1) ... 184
20.2 Drill-down hesabatı: KE31 və KE30 ... 185
20.3 Margin Analysis üçün Fiori tətbiqləri ... 186
20.4 Sətir səviyyəsində yoxlama ... 187
20.5 Mənfəətlilik planlaşdırması ... 187
20.6 Rəhbərlik üçün mənfəətlilik paneli: dizayn nümunəsi ... 187

21 Predictive Accounting ... 189
21.1 Məqsəd: faktiki ilə proqnoz arasındakı boşluq ... 189
21.2 Quruluş ... 189
21.3 Hesabatlar və istifadə ... 190
21.4 Extension ledger-in digər istifadələri ... 190
21.5 Proqnoz məlumatının keyfiyyəti ... 191
21.6 Konfiqurasiya addımları ətraflı ... 191
21.7 Proqnozun yoxlanması: T-hesab görünüşü ... 192

IV HİSSƏ · MƏHSULUN MAYA DƏYƏRİNƏ NƏZARƏT

22 Maya dəyərinin əsasları: master məlumatlar ... 194
22.1 Maya dəyəri nədən ibarətdir ... 194
22.2 Maya dəyəri nə üçün lazımdır və CO-PC-nin üç hissəsi ... 194
22.3 Kalkulyasiyanın məntiqi: COGM və COGS ... 195
22.4 Ekran şəkillərinin nümunəsi: masaüstü kompüter ... 195
22.5 Komponentlər üçün qiymət mənbələri ... 196
22.6 Material master: maya dəyəri üçün sahələr ... 196
22.7 BOM, routing və work center ... 197
22.8 BOM və routing ekranlarda ... 198
22.9 Production version ... 199
22.10 Xüsusi təchizat, podrat və xarici emal ... 199
22.11 Kəmiyyət strukturu olmadan maya hesablaması və additive costs ... 200

23 Maya hesablamasının konfiqurasiyası ... 201
23.1 Costing sheet: overhead əlavələri ... 201
23.2 Cost component structure ... 202
23.3 Costing variant və onun komponentləri ... 203
23.4 Overhead hesablaması rəqəmlərlə ... 205
23.5 Overhead dərəcələrinin asılılıqları ... 206
23.6 Cost component structure-un əlavə parametrləri ... 206
23.7 FICO TRADE sistemində: maya hesablamasının parametrləri ... 207

24 Standart maya dəyərinin hesablanması və buraxılması ... 216
24.1 Tək materialın maya hesablaması: CK11N ... 216
24.2 Statuslar və xəta qeydiyyatı ... 218
24.3 İşarələmə və buraxılış ... 219
24.4 Kütləvi maya hesablaması: costing run ... 221
24.5 Digər maya hesablaması növləri ... 222
24.6 Costing run-un təhlili: nəyə baxmalı ... 222
24.7 İl ərzində standart qiymətin dəyişdirilməsi ... 223
24.8 Maya dəyəri hesabatları və müqayisə ... 223

25 İstehsal sifarişlərinə nəzarət: overhead, WIP, fərqlər və hesablaşdırma 225
25.1 İstehsal sifarişinin həyat dövrü və xərcləri 225
25.2 Ay sonunda overhead yüklənməsi 226
25.3 Tamamlanmamış istehsal (WIP) 226
25.4 Fərqlərin hesablanması və təhlili 227
25.5 Hesablaşdırma 228
25.6 Ay sonu ardıcıllığı: istehsal hissəsi 228
25.7 WIP konfiqurasiyası addım-addım 229
25.8 Fərq kateqoriyaları rəqəmlərlə 229
25.9 Hədəf xərc versiyaları və fərq açarı 230
25.10 FICO TRADE sistemində: istehsal sifarişi növləri 230

26 Digər istehsal ssenariləri: dövr üzrə maya, proses sifarişləri, birgə istehsal 232
26.1 Üç xərc obyekti modeli 232
26.2 Product cost collector 232
26.3 Təkrarlanan istehsal (REM) 233
26.4 Proses sifarişləri 233
26.5 Birgə istehsal və əlavə məhsullar 234
26.6 Satış sifarişi üzrə maya hesablaması 235

27 Material Ledger və faktiki maya dəyəri 236
27.1 Material Ledger: S/4HANA-da məcburi komponent 236
27.2 Faktiki maya hesablamasının məntiqi 237
27.3 Faktiki maya hesablaması addımları: costing cockpit 237
27.4 Fərqlərin istifadəsi və hesabat 238
27.5 Qiymət müəyyənləşdirmə üsulu 239
27.6 Faktiki maya hesablaması nəticəsinin oxunması 239
27.7 Faktiki maya hesablamasının dövr sonu ardıcıllığı 239
27.8 Material Ledger-in yenilənməsi: hər hərəkət nə yazır 240
27.9 Bir neçə valyuta və qiymətləndirmə 240
27.10 FICO TRADE sistemində: Material Ledger-in konfiqurasiyası 241

V HİSSƏ · BAĞLANIŞ, HESABATLAR VƏ LAYİHƏ

28 CO-da dövr sonu bağlanışı 250
28.1 Bağlanışın məntiqi 250
28.2 Tam ay sonu ardıcıllığı 250
28.3 Fiori-də bağlanışın idarə olunması 251
28.4 Bağlanışdan sonra yoxlamalar 252
28.5 Advanced Financial Closing və iş planlaşdırması 252
28.6 Bağlanışda tipik problemlər və həlləri 253

29 Hesabatlar, Fiori tətbiqləri və tipik xətalar 254
29.1 Hesabat növləri 254
29.2 Əsas hesabatların xəritəsi 254
29.3 Hesabatı necə oxumalı: xərc mərkəzi nümunəsi 255
29.4 Tipik xətalar və həlləri 255
29.5 Report Painter və report group-lar 256
29.6 Fiori-də hesabat tətbiqi ilə işləmək 257

30 CO layihəsi: dizayn, miqrasiya, səlahiyyətlər və go-live 258
30.1 SAP Activate və CO-nun yeri 258
30.2 Dizayn sənədi: nə yazılmalıdır 258
30.3 Məlumat miqrasiyası 259

30.4 Səlahiyyətlər 260
30.5 Test strategiyası 260
30.6 Cutover və ilk ay bağlanışı 261
30.7 Arxivləşdirmə və məlumatların saxlanması 262
30.8 Kitabın son sözü: CO-nu necə qurmalı 262
30.9 Praktik keyslər: problem, təhlil, həll 262

ƏLAVƏLƏR

- **Terminologiya lüğəti 264**
- **Türkcə SAP GUI terminləri 269**
- **T-code göstəricisi 272**

FICO ACADEMY

TANIŞLIQ NÜSXƏSİ · FICO LİBRARY

SAP S/4HANA Controlling
Konfiqurasiya və Tətbiq

Tam kitabı əldə edin

QİYMƏT

70 ₼

PDF formatında, ödənişdən sonra
e-poçt və ya WhatsApp ilə dərhal göndərilir.

- 276 səhifə, 5 hissə, 30 fəsil
- FICO TRADE: sıfırdan addım-addım
- "Sadə dillə" izahlar
- Real sistemdən 75 ekran
- Hər terminin ingiliscə orijinalı
- Kliklənən mündəricat və lüğət

Necə sifariş etmək olar?

Instagram Direct-də və ya WhatsApp-da bizə yazın, ödəniş qaydasını göndərək. Kitab yenilənsə, yeni versiya sizə ödənişsiz göndərilir.

Bütün FICO Library (7 kitab) birlikdə: 250 ₼ (ayrı-ayrı 290 ₼).

Instagram: @ficoacademy.az **WhatsApp:** +994 55 214 14 18 ficoacademy.az

SAP FICO-nu ən asan və yadda qalan formada öyrənin.

Gələcəyinizə yatırım elə məhz buradan başlayır.

FICO Academy

ficoacademy.az · info@ficoacademy.az

+994 55 214 14 18

Bakı, Azərbaycan